

10. Черданова Л. Н. Основы экономики и предпринимательства. Учеб. для нач. проф. образования. Москва : Издат. центр «Академия», 2013. 224 с.

11. Кузьмина О. М. Критерии и объем патентной охраны по законодательству Германии и России: Сравнительно-правовой анализ: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Москва, 2002. 20 с.

12. Скляренко Р. П. Структура рынка наукоемкой продукции. URL: <https://ref.online-books.net.ua/major/234/28957/>.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ НБУ ЩОДО ВИЗНАННЯ БАНКУ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИМ ЙОГО ВЛАСНИКАМИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Бойчук Роман Петрович,
*кандидат юридичних наук,
доцент, провідний науковий співробітник
НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України,
доцент кафедри господарського права
Національного юридичного університету ім. Я. Мудрого*

The scientific report analyzes the problems of legal regulation challenging the decisions of the National Bank of Ukraine concerning the recognition of a bank as insolvent by its owners. The author has reviewed the provisions of the national legislation and the relevant court decisions and made sound conclusions.

Keywords: insolvency, National Bank of Ukraine, bank, banking.

В научному докладі проаналізовані проблеми правового регулювання оспаривання рішень Національного банку України, касаючіє признання банку неплатежеспособним його власниками. Автором розсмотрені положення національного законодавства і відповідуючіє судєбніє рішення, зроблені обоснованніє виводы.

Ключевые слова: неплатежеспособность, Национальный банк Украины, банк, банковская деятельность.

Статтею 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» передбачено, що банк або інші особи, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, мають право оскаржити в суді в установленому законодавством порядку рішення, дії або бездіяльність Національного банку України чи його посадових осіб. У зв'язку з цим постають питання чи допустимі відмінності в обсязі права звернення до суду акціонерів банку, які є власниками істотної участі в банку, й акціонерів, які не є власниками істотної участі в банку, зважаючи на встановлений статтею 24 Конституції України принцип рівності.

Акціонерне товариство – господарське товариство, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями (ч.1 статті 3 ЗУ «Про акціонерні товариства»). Корпоративні права - сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які впливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами (п. 8. ч. 1 статті 2 ЗУ «Про акціонерні товариства»). Таким чином мова йде, в першу чергу, про п'ять базові елементи корпоративних прав, що посвідчуються акціями: 1) членство в АТ; 2) частка в статутному капіталі АТ; 3) право на управління АТ; 4) право на отримання частини прибутку АТ; 5) отримання активів АТ у разі його ліквідації. Обсяг майнових і немайнових прав акціонера визначається в залежності від розміру його частки в статутному капіталі АТ яка посвідчується відповідною кількістю акцій.

Реалізація акціонерами корпоративних прав нерозривно пов'язана з виконанням своїх обов'язків, які визначені статтею 29 ЗУ «Про АТ». Акціонери можуть також мати інші обов'язки, встановлені зазначеним законом та іншими законами, зокрема ЗУ «Про банки і банківську діяльність».

Розмір частки в статутному капіталі визначає міру впливу акціонера на діяльність АТ, обсяг повноважень на управління та контр-

олію за ним. З метою розмежування рівнів управлінського та контролюючого впливу акціонерів законодавець визначає значний пакет акцій та порогові значення пакета акцій. Значний пакет акцій – пакет із 5 і більше відсотків простих акцій акціонерного товариства. Порогові значення пакета акції визначаються як: 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 75, 95 відсотків голосуючих акцій публічного акціонерного товариства.

Аналіз Закону України «Про акціонерні товариства», зокрема статей 38, 40, 47, 75, 76, дає змогу зробити висновок про надання законодавцем акціонеру (акціонерам), який в сукупності володіє 10 і більше відсотків голосів контролюючого впливу на АТ. Зокрема, це проявляється в повноваженнях: обов'язкового включення пропозицій до проекту порядку денного загальних зборів; праві призначати своїх представників для нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків; скликання позачергових загальних зборів акціонерів, у разі невиконання їх вимоги про це наглядовою радою; укладати з визначеним ним (ними) аудитором (аудиторською фірмою) договір про проведення аудиторської перевірки фінансово-господарської діяльності товариства, в якому зазначається обсяг перевірки; вимагати спеціальної перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства.

Особливий спосіб контролю акціонера, який в сукупності володіє 10 і більше відсотків голосів, за діяльністю АТ визначений статтею 54 Господарсько-процесуального кодексу України. Вказаний спосіб полягає в праві акціонера подати в інтересах АТ позов про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі її посадовою особою.

Акціонери не відповідають за зобов'язаннями товариства і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, тільки в межах належних їм акцій. До акціонерів не можуть застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їх права, у разі вчинення протиправних дій товариством або іншими акціонерами (абз 2. ч. 2 ст. 3 ЗУ «Про акціонерні товариства»).

Однією з рис акціонерного товариства закріплюється відокремленість відповідальності товариства і його учасників – акціонерів

за зобов'язаннями товариства. В силу пануючої теорії відокремленості юридичної особи остання розглядається правовою наукою як самостійний учасник правовідносин, що має свою власну правосуб'єктність не пов'язану із правовою суб'єктністю її засновників. Тут же чітко прослідковується дія принципу обмеженої економічної відповідальності учасників. Така обмежена відповідальність акціонерів є лише проявом розміру економічного інвестиційного ризику акціонерів, тому її некоректно розглядати з позицій юридичної відповідальності.

Проте, необхідно розмежовувати відповідальність в акціонерних правовідносинах та відповідальність пов'язану з акціонерними правовідносинами. В першому випадку мова йде про категорію господарського права або іншими словами про господарсько-правову відповідальність в акціонерних правовідносинах. На противагу першому друге поняття є ширшим і включає як господарсько-правовий так і кримінальний, адміністративний, дисциплінарний та цивільно-правовий аспекти відповідальності. Акціонерне товариство є самостійним у своїй діяльності. Тоді як акціонери фактично впливають на діяльність товариства, прикриваючись «корпоративною вуаллю» експлуатують його капітал.

Відповідальність, яка пов'язана з акціонерними відносинами, яскраво проявляється в банківському законодавстві, зокрема, відповідальності учасників банку, які володіють істотною участю за порушення банківського законодавства.

Конституційний Суд України у своєму рішенні №18-рп/2004 (справа про «охоронюваний законом інтерес») зазначив, що акціонер може захищати свої безпосередні права чи охоронювані законом інтереси шляхом звернення до суду у випадку їх порушення, оскарження чи невизнання самим акціонерним товариством, учасником якого він є, органами чи іншими акціонерами цього товариства. При цьому, КСУ зауважив, що порядок судового захисту порушених будь-ким, зокрема третіми особами, прав чи охоронюваних законом інтересів акціонерного товариства, які не можуть вважатися тотожними простій сукупності індивідуальних охоронюваних законом інтересів його акціонерів, визначається законом. Тобто КСУ визнав

можливість безпосереднього звернення акціонера до суду за захистом своїх прав та інтересів.

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», відповідно до яких при розгляді справ суди застосовують конвенцію та практику Європейського суду з прав людини як джерело права. З цього приводу слід звернутися до справи «Бейєлер проти Італії» від 28.05.2002 р. за №33202/96 та «Принц Ганс-Адам II де Ліхтенштейн проти Німеччини» від 12.07.2001 р. за №42527/98, де наголошувалося на тому, що право власності, згідно з рішеннями Суду, не обмежується правом власності на фізичні речі та передбачає, що право вимоги, законний інтерес та правомірне очікування особи (до яких, зокрема, належать інтереси, зумовлені корпоративними правами акціонера) також повинні отримати прямий ефективний захист.

ЄСПЛ також виразив свою позицію у справі «Совтрансавто проти України» від 25.07.2002 р. за №48553/99, відповідно до якої обов'язок ефективного здійснення захисту прав державою передбачає також позитивний обов'язок держави гарантувати ефективно та справедливе вирішення в національних судах будь-яких спорів між приватними особами, у тому числі й спорів, пов'язаних із захистом інтересів акціонера, спрямованих на задоволення його легітимного прагнення щодо отримання правомірної вигоди від його корпоративних прав.

З метою захисту корпоративних прав з боку судових інстанцій, в Україні було прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» від 07.04.2015 р. за №2013а, яким були внесені істотні зміни до ГПК України стосовно прав учасників (акціонерів) товариств подавати похідні позови.

Відтепер господарським судам стають підвідомчі справи у справах між товариством та його посадовою особою (включаючи посадових осіб, повноваження яких припинені) про відшкодування збитків, завданих такою посадовою особою товариству її діями чи бездіяльністю. Такі справи розглядаються за місцезнаходженням юридичної особи.

Згідно з прийнятим законом, правом ініціювати подібний судовий процес наділяється учасник (акціонер) товариства, якому нале-

жити 10 % і більше статутного капіталу (простих акцій) товариства. Вказаний ценз участі в акціонерному товаристві, який надає право ініціювати подібний судовий процес, в першу чергу, зумовлюється законодавчо визначеними повноваженнями такого акціонера щодо контролю зі діяльність АТ, можливості завдати значного впливу на нього (що було проаналізовано в п.1 цього висновку).

Стосовно цензу у 10 % від статутного (складеного) капіталу товариства, то у цьому аспекті варто зазначити, що останній варіюється, як правило, від 1 % до 10 %. Так, в Російській Федерації, відповідно до приписів ч. 5 ст. 71 Закону РФ «Про акціонерні товариства», правом на похідний позов володіє акціонер (група акціонерів), який є власником не менше ніж 1 % голосів учасників товариства. Подібний розмір передбачається і в законодавстві ФРН. До прикладу, в Чехії, Італії, Іспанії цей ценз становить 5 %, а в Австрії, Болгарії Угорщині, Швеції – 10%. Крім того, наприклад, в Російській Федерації для подолання цензу дозволяється міноритаріям об'єднуватися.

В Україні відповідні зміни з приводу права на подачу похідного позову учасниками (акціонерами) товариства набули чинності 01.05.2016 р.

Варто зазначити, що з похідним позовом можна звернутися лише у разі заподіяння посадовою особою збитків товариству. Однозначно підлягатимуть доказуванню всі чотири складові цивільного правопорушення: протиправність діяння, вина, негативний наслідок (збитки) та причинний зв'язок між протиправністю і збитками.

Головна мета банківського регулювання і нагляду (ст. 55 ЗУ «Про НБУ») – безпека та фінансова стабільність банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів. До сфери постійного нагляду з боку НБУ за дотриманням банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку і економічних нормативів відносяться: банки, їх підрозділи, афілійовані та споріднені особи банків на території України та за кордоном, банківські групи, представництва та філії іноземних банків в Україні, а також інші юридичні та фізичні особи. Таким чином, норми ЗУ «Про НБУ» чітко визначають коло осіб, на які вони розповсюджуються.

Афілійована особа банку – будь-яка юридична особа, в якій банк має істотну участь або яка має істотну участь у банку. Споріднена особа - юридична особа, яка має спільних з банком власників істотної участі. Істотною участю законодавець визначає пряме та/або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами 10 і більше відсотками статутного капіталу та/або права голосу акцій, паїв юридичної особи або незалежно від формального володіння можливість значного впливу на управління чи діяльність юридичної особи. Особа визнається власником опосередкованої істотної участі незалежно від того, чи здійснює така особа контроль прямого власника участі в юридичній особі або контроль будь-якої іншої особи в ланцюгу володіння корпоративними правами такої юридичної особи.

Власники істотної участі у банку повинні мати бездоганну ділову репутацію та задовільний фінансовий/майновий стан. Вимоги щодо ділової репутації та фінансового/майнового стану засновників банку, власників істотної участі в банку та осіб, які набувають або збільшують істотну участь у банку, встановлюються Національним банком України. Особи, які мають істотну участь у банку, зобов'язані протягом усього часу, упродовж якого вони зберігають свій статус або мають істотну участь у банку, відповідати вимогам, встановленим законом. Набуття або збільшення істотної участі в банку без погодження Національного банку України не допускається, крім визначених нормативно-правовими актами Національного банку України випадків, у яких допускається погодження фактично набутої або збільшеної істотної участі у банку після її фактичного набуття або збільшення. Національний банк України надає (надсилає) рішення про заборону набувати або збільшувати істотну участь у банку відповідній особі із зазначенням підстав такої заборони.

На власників істотної участі законодавець покладає додаткові обов'язки - підтримувати норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу банку на рівні, встановленому Національним банком України (стаття 35 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»); вживати своєчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності банку (абз.4 ст. 58 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»);

подання періодичних звітів чи інформації від власників істотної участі в банку з метою здійснення нагляду за безпекою і надійністю фінансового стану банку та забезпечення дотримання положень закону (ст. 69 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»).

До осіб, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України, належать власники істотної участі у банку (абз. 2 ст. 72 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»).

Пов'язана з банком особа (до яких відносяться власники істотної участі) за порушення вимог законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, або доведення банку до неплатоспроможності несе цивільно-правову, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Пов'язана з банком особа, дії або бездіяльність якої призвели до завдання банку шкоди з її вини, несе відповідальність своїм майном. Якщо внаслідок дій або бездіяльності пов'язаної з банком особи банку завдано шкоди, а інша пов'язана з банком особа внаслідок таких дій або бездіяльності прямо або опосередковано отримала майнову вигоду, такі особи несуть солідарну відповідальність за завдану банку шкоду (абз. 5,6. ст. 58. ЗУ «Про банки і банківську діяльність»).

У разі порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, його вимог встановлених відповідно до статті 66 ЗУ «Про банки і банківську діяльність», Національний банк України адекватно вчиненому порушенню має право застосувати заходи впливу до власників істотної участі відповідно до статті 73 вказаного закону, до яких належать:

– накладення штрафів за невиконання прийнятих на себе зобов'язань про надання необхідної фінансової допомоги банку в рамках вжиття заходів з метою приведення діяльності проблемного банку у відповідність із вимогами законодавства у розмірі від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

– тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі у банку права голосу (тимчасова заборона права голосу).

Таким чином, між учасниками істотної участі і Національним банком України виникають публічні правовідносини з реалізації останнім своєї організаційно-господарської компетенції щодо нагляду (контролю) та регулювання банківською діяльністю.

Реалізуючи свою компетенцію Національний банк видає нормативно-правові акти та розпорядчі акти (стаття 56 ЗУ «Про НБУ»). Національний банк видає розпорядчі акти з питань організаційно-розпорядчого характеру або індивідуальної дії, які не є нормативно-правовими актами. Розпорядчі акти оприлюднюються та набирають чинності в порядку, встановленому Національним банком.

Рішення Національного банку України, його службовців можуть бути оскаржені до суду виключно з метою встановлення законності таких рішень. Оскарження рішення, акта або дії Національного банку України не зупиняє їх виконання. Забезпечення позову шляхом зупинення рішень, актів Національного банку України, а також встановлення для Національного банку України заборони або обов'язку вчиняти певні дії не допускається (стаття 74 ЗУ «Про НБУ»).

Банк або інші особи, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, мають право оскаржити в суді в установленому законодавством порядку рішення, дії або бездіяльність Національного банку України чи його посадових осіб (стаття 79 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»). Для правильного розуміння статті 79 ЗУ «Про банки і банківську діяльність», яка сформульована в загальному вигляді без конкретизації предмету оскарження, необхідно проаналізувати в системному зв'язку статтю 52 вказаного закону в діючій редакції та статтю 99 ЗУ «Про банки і банківську діяльність» в редакції 16.06.2011 р. (враховуючи, що глава 16 ЗУ «Про банки і банківську діяльність» в чинній редакції викладена відповідно до прикінцевих та перехідних положень ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року № 4452-VI). Такий аналіз дає можливість прийти до висновку, що право осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України на, розповсюджується на оскарження всіх рішень, дій чи бездіяльності НБУ, якщо такі рішення, дії чи бездіяльність порушують права та законні інтереси товариства та або вказаних

осіб. Таке право розповсюджується і на оскарження рішень, що приймаються Національним банком України, Фонд гарантування вкладів фізичних, працівниками Фонду, у тому числі у процесі здійснення тимчасової адміністрації, ліквідації банку, виконання плану врегулювання відповідно до статті 54 Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року № 4452-VI.

Відповідно до частини першої статті 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом, отже, держава зобов'язана гарантувати кожному захист його прав і свобод у судовому порядку; суд не може відмовити у правосудді, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод (пункт 1 резолютивної частини Рішення Конституційного Суду України від 25 грудня 1997 року № 9-зп). Ніхто не може бути обмежений у праві на доступ до правосуддя, яке охоплює можливість особи ініціювати судовий розгляд та брати безпосередню участь у судовому процесі, або позбавлений такого права. Конституційний Суд України у Рішенні від 23 травня 2001 року N 6-рп/2001 зазначив, що право на судовий захист належить до основних, невідчужуваних прав і свобод людини і громадянина та відповідно до частини другої статті 64 Конституції України не може бути обмежене навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Конституційний Суд України у своїх рішеннях послідовно підкреслював значущість положень статті 55 Конституції України щодо захисту кожним у судовому порядку своїх прав і свобод від будь-яких рішень, дій чи бездіяльності органів влади, посадових і службових осіб, а також стосовно неможливості відмови у правосудді (пункт 1 резолютивної частини Рішення від 25 листопада 1997 року N 6-зп, пункт 1 резолютивної частини Рішення від 25 грудня 1997 року N 9-зп).

Згідно з частинами першою, другою статті 24 Основного Закону України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом; не може бути привілеїв чи обмежень

за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, – за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України (частина перша статті 26 Основного Закону України).

Рівність та недопустимість дискримінації особи є не тільки конституційними принципами національної правової системи України, а й фундаментальними цінностями світового співтовариства, на чому наголошено у міжнародних правових актах з питань захисту прав і свобод людини і громадянина, зокрема у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року (статтях 14, 26), Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (статті 14), Протоколі № 12 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (статті 1), ратифікованих Україною та у Загальній декларації прав людини 1948 року (статтях 1, 2, 7).

Принцип рівності перед законом встановлює рівну підлеглість усіх громадян законам, тобто, як вважає Конституційний Суд України, рівність громадян перед законом означає рівну для всіх обов'язковість конкретного закону з усіма відмінностями у правах або обов'язках, привілеях чи обмеженнях, які в цьому законі встановлені. Але всі відмінності у привілеях чи обмеженнях щодо різних категорій індивідів, встановлені законом, не можуть бути пов'язані з ознаками, передбаченими частиною другою статті 24 Конституції України (Рішення від 7 липня 2004 р. № 14-рп/2004 у справі про граничний вік кандидати на посаду керівника вищого навчального закладу).

«Класичне» розуміння принципу рівності у міжнародному праві було сформульовано в окремій думці судді Танака у справі Південно-Східної Африки, яка слухалась Міжнародним судом справедливості ООН (1966 р.). «Принцип рівності перед законом не означає ... абсолютної рівності, а саме рівного ставлення до осіб, незважаючи на індивідуальні, конкретні обставини, але це означає... відносну

рівність, а саме принцип ставитись рівно до рівного та нерівно до нерівного... Різне ставлення до нерівних питань, зважаючи на їх нерівність, не тільки дозволене, а й вимагається».

Гарантована Конституцією України рівність усіх людей в їх правах і свободах означає необхідність забезпечення їм рівних правових можливостей як матеріального, так і процесуального характеру для реалізації однакових за змістом та обсягом прав і свобод. У правовій державі звернення до суду є універсальним механізмом захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Для реалізації кожним конституційного права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у сфері управлінської діяльності в Україні утворено систему адміністративних судів. Завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень (частина перша статті 2 КАС України).

До адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження (частина друга статті 2 КАС України). Таким чином, необхідно зробити висновок, що законодавець:закріпив компетенцію Національного банку України в сфері контролю (нагляду) та регулювання банківською діяльністю;визначив суб'єктів, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, до яких, зокрема, відносяться учасники що володіють істотною участю в банку; визначив об'єкти контролю, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України;визначив форми наглядової діяльності Національного банку України;визначив форми управлінських рішень Національного банку України в процесі реалізації наглядової діяльності;визначив форму та порядок захисту особи, стосовно якої

суб'єкт владних повноважень прийняв рішення, вчинив дію чи допустив бездіяльність.

На підставі викладеного, необхідно зробити наступні висновки. Законодавець визначає право на оскарження в суді в установленому законодавством порядку всіх незаконних рішень, дій або бездіяльність Національного банку України чи його посадових осіб банком або особами, які охоплюються наглядовою діяльністю НБУ. Акціонером, що не є власником істотної участі в банку, не володіє великим (значним, істотним) пакетом акцій, що надає йому основоположний, вирішальний ступінь впливу на діяльність банку, не може бути визнаний особою, що вправі звертатися до суду у зв'язку із втручанням органів державної влади в особі НБУ та Фонду у його суб'єктивні майнові права». Положення статті 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» не є обмеженням права особи, яка не є власником істотної участі в банку, на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, яке гарантоване кожному частиною другою статті 55 Конституції України. Стаття 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо оскарження рішень Національного банку України має легітимну мету, яка обумовлена суспільною необхідністю. Стаття 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» не порушує принцип рівності, встановлений статтею 24 Конституції України, в обсязі права звернення до суду акціонерів банку, які є власниками істотної участі в банку й охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України, та акціонерів, які не є власниками істотної участі в банку і не охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України. Стаття 79 Закону України «Про банки і банківську діяльність» сприяє досягненню балансу між забезпеченням стабільності банківської системи та захистом прав усіх акціонерів банку надання права оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність Національного банку України або його посадових осіб акціонерам, які є власниками істотної участі в банку.